

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ О.М. БЕКЕТОВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Перший проректор

Г.В. Стадник
2017 р.

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ**

рівень вищої освіти «Магістр»

зі спеціальності 281 – публічне управління та адміністрування
освітня програма «Адміністративне управління
об'єднаними територіальними громадами»

Розроблено робочою групою кафедри менеджменту і адміністрування в складі:

Новікова М. М.	Д-р екон. наук, професор, зав. кафедри менеджменту і адміністрування
Гайдученко С. О.	Д-р держ. упр., доцент кафедри менеджменту і адміністрування
Дертяр О. А.	Д-р держ. упр., доцент кафедри менеджменту і адміністрування

*Рекомендовано кафедрою менеджменту і адміністрування,
протокол від 20.06.2017 р., № 21.*

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ	5
2. ВИМОГИ ДО ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ	5
3. ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ	5
4. ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ	7
5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ	9
6. ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ З ПИТАНЬ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ	10
7. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ	11

ВСТУП

До вступу на навчання за рівнем вищої освіти «Магістр» допускаються абітурієнти, які завершили навчання у вищому закладі освіти на освітньо-кваліфікаційному рівні «Бакалавр», «Спеціаліст», «Магістр». Фахове вступне випробування проводиться державною мовою як комплексна перевірка знань достатніх для навчання в магістратурі зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування».

Метою навчання магістрів за цією спеціальністю є підготовка висококваліфікованих фахівців, які володіють професійними компетентностями з публічного управління та адміністрування та спроможні забезпечити сталий розвиток України, її регіонів, налагодити конструктивну взаємодію між владою, бізнес-структурами, громадськими організаціями та територіальними громадами в процесі формування громадянського суспільства в Україні, побудованого на демократичних цінностях і принципах відкритого діалогу між владою і громадянами.

Набуті професійні компетентності магістрів зі спеціальності 281 – публічне управління та адміністрування» спрямовані на забезпечення ефективного державного управління та місцевого самоврядування в умовах глобальних викликів і демократичних перетворень та формують у випускників вміння володіти понятійно-категоріальним апаратом щодо публічного управління та адміністрування; знання та навички володіння законодавчою і нормативно-правовою базою щодо державного управління та місцевого самоврядування; вміння організувати ефективну роботу в об'єднаних територіальних громадах та забезпечувати їх сталий розвиток.

1. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ

1.1. Фахове вступне випробування проводиться з метою встановлення якісного рівня підготовки абітурієнтів для визначення їх спроможності навчатися за освітньою програмою підготовки магістрів зі спеціальністю 281 – публічне управління та адміністрування.

1.2 Організація, проведення та перевірка результатів фахового вступного випробування здійснюється Державною екзаменаційною комісією (ДЕК) з цієї спеціальності.

2. ВИМОГИ ДО ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

2.1. Фахове вступне випробування передбачає виконання теоретичних завдань з основ держави і права, основ економіки і проведення співбесіди з питань, що стосуються державного управління для об'єктивного визначення рівня якості підготовки абітурієнтів.

2.2. Засобами оцінювання рівня здобутих знань, умінь та навичок, ступеня сформованості професійних компетентностей є: теоретичні питання (2 питання) і співбесіда (1 питання).

2.3. Для абітурієнтів, які бажають вступити до магістратури зі спеціальності – публічне управління та адміністрування, передбачено складання фахового вступного випробування в два етапи: 1. Виконання теоретичних завдань. 2. Співбесіда.

2.4. Форма фахового вступного випробування: відповіді на теоретичні питання – письмово; співбесіда з питань, що стосуються державного управління, – в усній формі.

3. ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ

3.1. Оцінювання рівня якості підготовки абітурієнтів здійснює ДЕК на основі встановлення шкали оцінювання за програмою фахового вступного випробування.

3.2. Об'єктом оцінювання якості підготовки абітурієнтів є сукупність здобутих знань, умінь і навичок, професійних компетентностей, відтворених у процесі складання фахового вступного випробування.

3.3. Оцінювання рівня якості підготовки абітурієнтів здійснюється ДЕК на основі принципів об'єктивності, індивідуального підходу для оцінювання знань.

3.4. Рівень якості підготовки визначається з використанням комплексної системи оцінювання – Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС) (за шкалою «А», «В», «С», «D», «Е», «FX», «F») та національної системи («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Критерії оцінювання подані в табл. 1.

Критерії оцінювання результатів фахового вступного випробування

Характеристики критеріїв оцінювання знань	За державною (національною) шкалою	За шкалою ECST	За 100 бальною шкалою
Високий рівень Характеризується глибокими, міцними, узагальненими, системними знаннями, уміннями застосувати знання, відстоювати особистісну позицію; вступник надає повну вичерпну відповідь, досконало володіє термінологією	відмінно	A	90-100
Високий рівень Характеризується глибокими і міцними знаннями; вступник надає повну відповідь на питання, але вона містить незначні неточності в поясненнях, що не спотворюють зміст	добре	B	82-89
Достатній рівень Характеризується знаннями суттєвих ознак, понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними; вступник відповідає на питання, але відповідь містить незначну помилку, що суттєво не спотворює зміст	добре	C	75-81
Середній рівень Знання неповні, поверхневі. Вступник відновлює основний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки. Володіє елементарними вміннями навчальної діяльності	задовільно	D	69-74
Початковий рівень Відповідь вступника при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, обумовлюється початковим уявленням про предмет вивчення.	задовільно	E	60-68
Незнання значної частини програмного матеріалу, під час відповіді на питання допущено грубу помилку, що суттєво вплинула на зміст	незадовільно	FX	35-59
Незнання значної частини програмного матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, або відповідь на питання відсутня	незадовільно	F	1-34

3.5. Підсумкова оцінка виставляється на основі підсумовування оцінок за відповіді на теоретичні запитання, що оцінюються максимально по 35 балів кожне, та оцінки результату співбесіди, яка оцінюється максимально 30 балів.

4. ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ (ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА)

1. Поняття індивіда, індивідуальності та особистості. Особистість як продукт і творець соціального середовища. Передумови розвитку особистості. Свобода та відповідальність особистості.
2. Свідомість, мислення та мова. Свідомість та самосвідомість.
3. Форми суспільної свідомості: історичні засади диференціації суспільної свідомості та форми.
4. Діалектика як вчення про всезагальний розвиток. Поняття розвитку. Розвиток і саморозвиток.
5. Поняття суспільства. Суспільство та спільнота. Суспільні відносини та їх структура.
6. Суспільство як система форм суспільної свідомості. Функції суспільства.
7. Людина як суб'єкт економічної діяльності.
8. Економіка в системі соціокультурних, ідеологічних, морально-психологічних відносин.
9. Мораль та моральність. Їх значення для розвитку суспільства.
10. Людина як найвища цінність. Етична проблематика в управлінській діяльності.
11. Культура як соціальне, матеріально-духовне явище.
12. Культура як спосіб буття людини.
13. Духовна культура як форма ціннісної єдності цивілізації. Людина як творець та творіння культури.
14. Поняття суспільства. Соціальна структура.
15. Суспільні рухи.
16. Глобалізація в сучасному світі. Її вплив на суспільство.
17. Визначення особистості в соціології.
18. Сучасні проблеми української сім'ї та заходи демографічної політики.
19. Поняття «Масова комунікація» та «Масова інформація».
20. Поняття «Діяльність».
21. Інтерес як мотивація діяльності людини.
22. Поняття господарської культури та влади.
23. Сутність влади як суспільного явища. Ресурси влади і основні види влади.
24. Сутність, структура і функції політичної еліти. Типологія еліт. Політична еліта сучасної України, особливості її формування.
25. Типологія політичного лідерства. Політичне лідерство.
26. Поняття та основні ознаки держави.
27. Форма державного устрою.
28. Форма державного правління.
29. Політичний режим. Основні види політичних режимів, їх характеристика.

30. Поняття, ознаки та види органів державної влади.
31. Громадянське суспільство. Економічна основа громадянського суспільства.
32. Громадські організації: сутність, ознаки, функції і види. Становлення багатопартійності в сучасній Україні.
33. Сутність і зміст поняття «Світове співтовариство».
34. Поняття права (сутність, принципи, функції).
35. Норма права: поняття, структура та види.
36. Поняття та ознаки нормативно-правових актів.
37. Поняття та ознаки правовідносин.
38. Поняття, ознаки та підстави юридичної відповідальності.
39. Економічні потреби суспільства, їх суть та структура. Піраміда Маслоу.
40. Економічна система: її сутність, ознаки, основні структурні елементи та типи.
41. Основні напрями формування сучасних ринкових відносин. Формування державного і ринкового механізмів регулювання економіки.
42. Виробництво як визначальний фактор потреб суспільства та їх розвитку.
43. Інфляція, її суть і причини. Темпи інфляції. Види інфляції. Соціально-економічні наслідки інфляції.
44. Підприємство як суб'єкт економічної системи. Організаційно-правові форми підприємств.
45. Основні напрями формування сучасних ринкових відносин. Формування державного і ринкового механізмів регулювання економіки.
46. Доходи, їх види та джерела формування. Сутність та механізм розподілу доходів.
47. Заробітна плата: сутність, форми та системи заробітної плати.
48. Соціальні аспекти економічних відносин. Рівень та якість життя населення. Прожитковий мінімум.
49. Необхідність та сутність системи соціального захисту населення. Основні елементи механізму соціального захисту.
50. Паливно-енергетична та сировинна проблеми. Екологічна криза та форми її прояву.
51. Демографічні проблеми світу та шляхи їх вирішення.
52. Необхідність і форми міжнародного співробітництва у вирішенні глобальних проблем та розвитку світового господарства.
53. Механізм функціонування ринку праці. Чинники, що впливають на співвідношення попиту і пропозиції на ринку праці.
54. Громадські блага і громадський вибір. Поняття громадських благ.
55. Теорія суспільного вибору: способи прийняття рішень та проблеми ефективності.
56. Закони ринкової економіки: попиту та пропозиції. Поняття рівноважної ціни.
57. Роль та функції держави в ринковій економіці.

58. Економічний зміст власності, її форми та історичні види.
 59. Сутність грошей та їх функції. Регулювання грошового обігу.
 60. Ринок як система економічних відносин. Функції ринку. Види та типи ринків.

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України [текст]: (відповідає офіційному текстові). – К.: Центр учбової літератури прийнята, 2015. – 56 с.
2. Закон України «Про державну службу» // rada.gov.ua
3. Законодавство України про місцеве самоврядування : зб. законодав. актів : за станом на 5 листоп. 2016 р. // Верхов. Рада України. – Офіц. вид. – К. : Парлам. Вид-во, 2001.
4. Антимонопольна діяльність : підручник / за ред. В.Д. Лагутіна – К. : КНТЕУ, 2005. – 580 с.
5. Базилевич В.Д. Макроекономіка : підручник / В.Д. Базилевич ; за ред. В.Д. Базилевича, К.С. Базилевич, Л.О. Баластрик. – К. : Атіка, 2009. – 368 с.
6. Воронкова В.Г. Менеджмент в державних організаціях : Навч. посібн. / В. Г. Воронкова. – К., 2004.
7. Гаврилишин Б. Дороговкази в майбутнє : До ефективніших суспільств. Доповідь римському клубові / Б. Гаврилишин. — К., 1993.— 132 с.
8. Гриньова В. М. Державне регулювання економіки : підручник / Гриньова В. М., Новікова М. М. – К. : «Знання», 2008. – 398 с.
9. Костюк В.С. Економічна теорія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В.С. Костюк, А.М. Андрющенко, І.П. Борейко. - К. : Центр учб. л-ри, 2009. - 282 с.
10. Кулагін Ю.І. Політологія : практикум / Ю.І. Кулагін, В.І. Полурез. – К. : КНТЕУ, 2010. – 232 с.
11. Лукашевич М.П. Соціологія економіки : [підруч. для студ. вищ. навч. закл.] / М.П. Лукашевич. – К. : Каравела, 2005. – 283 с.
12. Малиновський В. Я. Державне управління : навч. посіб. / В. Я. Малиновський. — Луцьк, 2000. – ел.в.
13. Наука управляти: з історії менеджменту. Хрестоматія: Навч. посібн. / Пер. Л.І.Козій та ін.. – К., 1993. 9. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 16 травня 2008 р. № 279- VI // www.rada.kiev.ua.
14. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України 21 травня 1997 р. № 280/97 // www.rada.kiev.ua.
15. Про місцеві державні адміністрації : Закон України // Офіційний вісник України. — 1999. — № 18.
16. Райт Г. Державне управління / Г. Райт. - К., 1994. 13. Рудакевич М.І. Термінологічний словник з державного управління. – Тернопіль, 2016.
17. Менеджмент персоналу: Навч.-метод. комплекс. – Тернопіль, 2009; Техніка адміністративної діяльності: Навч.-метод комплекс. –

Тернопіль, 2010.

18. Організація діяльності державного службовця: Навч.-метод. комплекс. – Тернопіль, 2009.

19. Оболенський О.Ю. Державна служба : підручник / О.Ю. Оболенський. – К. : КНЕУ, 2006. – 472 с.

20. Рудакевич О.М. Політологія: в схемах і таблицях. Навч. посібн. / О. М. Рудакевич. – Тернопіль, 2006.

21. Філософська думка в Україні : бібліогр. сл. / В.С. Горський, М. Л.Ткачук, та ін. – К.: Пульсари, 2002. – 244 с.

6. ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ З ПИТАНЬ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

1. Державне управління як системне суспільне явище. Характеристики державного управління.

2. Система державного управління, її складові.

3. Принципи та функції державного управління.

4. Рівні державного управління: загальнодержавне управління, управління на регіональному та місцевому рівнях.

5. Державне регулювання економіки, його цілі, функції, об'єкти.

6. Роль держави у розвитку підприємництва. Конкурентна та інноваційно-інвестиційна політика держави, методи та інструменти.

7. Особливості управління соціальною сферою. Соціальна політика держави: значення, сутність, цілі та принципи.

8. Державне управління у сфері освіти, молодіжної політики, культури, науки, туризму, спорту, охорони здоров'я.

9. Принцип поділу влади в державному управлінні.

10. Законодавча влада в Україні: поняття, структура, функції.

11. Виконавча влада в Україні: поняття, структура, класифікація, функції.

12. Судова влада в Україні: поняття, структура, функції.

13. Президент України.

14. Контролюючі органи: поняття, структура, функції. Прокуратура України: поняття, структура, повноваження.

15. Централізація і децентралізація у структурній організації державного управління.

16. Місцеві державні адміністрації: поняття, основні завдання, правовий статус, компетенція, принципи діяльності.

17. Сутність і зміст місцевого самоврядування: основні положення організації і здійснення місцевого самоврядування.

18. Система місцевого самоврядування в Україні.

19. Державна служба: поняття, сутність, ознаки, принципи загальні та організаційно-функціональні, види.

20. Цілі, основні завдання та функції державної служби.

21. Державний службовець: поняття та правовий статус (права,

обов'язки, гарантії).

22. Юридична відповідальність державних службовців, види юридичної відповідальності.

23. Проходження державної служби: поняття, основні етапи, їх сутність (призначення на посаду, адаптація, просування, атестація, припинення служби).

24. Система зовнішнього контролю в Україні. Конституційний, парламентський, судовий, державний фінансовий, громадський, прокурорський (нагляд).

25. Громадський контроль.

26. Адміністративні послуги, їх класифікація.

27. Підготовка і прийняття управлінських рішень в органах виконавчої влади.

28. Зв'язки з громадськістю в системі управлінської діяльності органу державної влади.

29. Регіональне управління: сутність, цілі та функції.

30. Державна регіональна політика: поняття, сутність і принципи.

7. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бакуменко В. Д. Формування державно-управлінських рішень: проблеми теорії, методології, практики : монографія / В. Д. Бакуменко. – К. : Вид-во УАДУ, 2000.

2. Воронкова В. Г Менеджмент в держаних організаціях : навч. посібн. / В. Г. Воронкова– К. : ВД «Професіонал», 2004. – 256 с.

3. Глен Райт. Державне управління / Глен Райт. – К., 1994. – 113 с.

4. Державне управління та державна служба : словник-довідник / О. Ю. Оболенський. – К. : КНЕУ, 2005. – 208 с.

5. Державне управління в Україні: централізація і децентралізація : монографія / кол. авт; відп. ред. проф. Н. Р. Нижник. – К. : УАДУ при Президентові України, 1997. – 448 с.

6. Державне управління: проблеми адміністративно-правової теорії та практики / за заг. ред. В. Б. Авер'янова. – К.: Факт, 2003. – 384 с.

7. Державне управління: основи теорії, історія та практика: Навчальний посібник/ В.Д. Бакуменко, П.І. Надолішній, М.М. Іжа, Г.І. Арабаджи / За заг. ред. Надолішнього П.І., Бакуменка В.Д. - Одесса: ОРІДУ НАДУ, 2009. – 394 с.

8. Дзюндзюк В. Б. Ефективність діяльності публічних організацій : монографія / В. Б. Дзюндзюк. – Х. : ХарРІ УАДУ «Магістр», 2003. – 236 с.

9. Желюк Т. Л. Державна служба : навч. посібн. / Желюк Т. Л. – Луцьк : ВД «Професіонал, 2000. – 558 с.

10. Круш П. В. Регіональне управління : навч. посібн. / Круші П. В., Кожем'яченко О. О. – К. : ЦУЛ, 2007. – 248 с.

11. Лазор О. Д. Основи місцевого самоврядування : навч. посібн. / Лазор О. Д. – К. : ЦУЛ, 2003. – 432 с.

12. Мельник А. Ф. Державне управління : підручник / А. Ф. Мельник, О. Ю. Оболенський, А. Ю. Васіна; за ред. А. Ф. Мельник. – К. : Знання, 2009. – 582 с.

13. Малиновський В. Державне управління : навч. посібн. / В. Малиновський – Луцьк : РВВ «Вежа» Вол. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2000. – 558 с.

14. Ординський В. Л. Управління в органах виконавчої влади : навч. посібн. / Ординський В. Л., Кисіль З. Р., Ковалів М. В. – К. : ЦУЛ, 2008. – 296 с.

15. Свирский Б. М. Государственное строительство и местное самоуправление в Украине : учеб. пос. / Свирский Б. М. – Х., 2001. – 487 с.

16. Якубовський О. П. Державна влада і громадянське суспільство: система взаємодії : моногр. / О. П. Якубовський, Т. А. Бутирська. – О. : ОРІД НАДУ, 2004. – 196 с.

17. Ярмиш О.Н., Серьогін В.О. Державне будівництво та місцеве самоврядування в Україні: Підручник. – Харків: Вид-во Національного ун-ту внутр. справ, 2002 – 532 с.

18. Сервер Верховной Рады Украины. // www.rada.gov.ua

19. ЛигаБизнесИнформ. // www.liga.net

20. Нормативные акты Украины. // www.nau.kiev.ua

21. Урядовий портал. // www.kmu.gov.ua

22. Президент України Официальный веб-портал. // www.president.gov.ua